

RESULTATENOVERZICHT

Pilot Bestuurlijke aanpak online criminaliteit in Midden-Nederland

De wetgever heeft bestuursorganen, zoals burgemeesters en landelijke toezichthouders, bestuursrechtelijke instrumenten gegeven om risico's die de openbare orde, veiligheid of (digitale) leefomgeving verstoren, tegen te gaan. Deze maatregelen kunnen worden ingezet tegen locaties, diensten of betrokkenen die gelinkt zijn aan criminaliteit.

TOEZICHTHOUDERS

De toezichthouders hebben elk een eigen wettelijke basis en kunnen facilitators vanuit verschillende perspectieven aanpakken. Bij overtredingen kunnen zij een dwangsom en eventueel een boete tot 10% van de omzet opleggen.

- **Autoriteit online Terroristisch en kinderpornografisch Materiaal (ATKM)**

gaat de verspreiding van terroristisch en kinderpornografisch materiaal op het internet tegen door dit (gedwongen) ontoegankelijk te maken.

- **Autoriteit Consument en Markt (ACM)**

houdt toezicht op of de hostingaanbieders (waaronder bulletproofhosters en bad hosters) voldoen aan de DSA. Indien een hostingdienst onvoldoende doet om illegale content tegen te gaan (een verplichting welke is opgenomen in de DSA) of niet voldoet aan de zorgvuldigheidsverplichtingen, kan een bestuurlijke boete worden opgelegd.

- **Autoriteit Persoonsgegevens (AP)**

kan optreden als bedrijven niet voldoen aan de AVG. Een hostingbedrijf slaat klantgegevens op (zoals IP-adressen) waardoor de AVG ook voor hen geldt.

BURGEMEESTER

- **Art. 13B Opiumwet**

De burgemeester mag ingrijpen bij drugshandel in of rond openbare gelegenheden.

- **Art. 174a Gemeentewet**

De burgemeester kan een bestuurlijke maatregel, waaronder sluiten van een pand, inzetten bij een dreiging van of ernstige verstoring van de openbare orde, bijvoorbeeld door het aantreffen van een wapen.

Op basis van de APV:

- **Publiek toegankelijke panden sluiten** om de openbare orde te handhaven, criminaliteit tegen te gaan of overlast te beperken.

- **Opleggen van vergunningplicht** aan bedrijven, panden of branches van waaruit criminaliteit wordt gefaciliteerd. Na het opleggen van een vergunningplicht kan een bestuursorgaan Wet Bibob toepassen.

- **Opleggen van een dwangsom** op een persoon die de openbare orde verstoort.

- **Opnemen van een verbodsbepaling** om technische hulpmiddelen te gebruiken bij het plegen van strafbare feiten.

[Klik hier voor voorbeelden hoe dit toegepast is in Midden-Nederland.](#)

KANSEN

- Bij onlinecriminaliteitsonderzoeken ligt de focus vooral op strafrecht, terwijl het bestuursrecht kansen biedt om herhaling te voorkomen en facilitators aan te pakken.
- De bestuurlijke aanpak vergroot de integrale aanpak online criminaliteit en zet de burgemeester meer in positie om inwoners te beschermen.

UITDAGINGEN

- Alertheid op bestuurlijke kansen zit niet in het DNA van digi's die vaak geen blauwe achtergrond hebben.
- Informatiedeling met toezichthouders moet structureel worden verankerd in het besluit politiekegegevens om deze sneller en ruimer mogelijk te maken.
- Het is nog niet door de rechter of wetgever erkend dat online criminaliteit ook de openbare orde verstoort.

In Midden-Nederland is onderzocht welke mogelijkheden het bestaande instrumentarium biedt om online criminaliteit aan te pakken. De pilot heeft in 2024 en 2025 gedraaid.

Vragen?

Mail naar tineke.hendrikse@rvs-mn.nl.